

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/140/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123395944
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123395944.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, ml., v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: A., B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, obaja v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. D., B. XXXX/X, obe zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. D., toho času D. D. B. F. XX a otca: B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. D., G. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí A., B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 30,- € na sumu 80,- € mesačne a B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 30,- € na sumu 80,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom 01.11.2023.

II. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32P/17/2021-256 zo dňa 23.09.2021 vo výroku o výživnom na maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/140/2023-25 zo dňa 14.10.2023 začal z úradnej moci konanie o zvýšenie výživného otca na maloleté deti z dôvodu, že Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 32P/17/2021-256 zo dňa 23.09.2021, právoplatným dňa 26.10.2021 zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí otcovi výživným vo výške 30,- € na každé dieťa zvlášť a matke výživným vo výške 80,- € mesačne na každé dieťa zvlášť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica a zároveň bol upravený aj styk matky s maloletými deťmi, pričom vyživovacia povinnosť otca určená predmetným rozsudkom nezodpovedá ani výške tzv. minimálneho výživného pre rok 2023, ktorá je stanovená Zákonom č. 220/2023 Z. z. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, ktorá od 01.07.2023 predstavuje sumu 36,80 € mesačne.

2. Z písomného vyjadrenia opatrovníka zo dňa 02.11.2023 vyplýva odporúčenie zvýšiť výživné otcovi na maloleté deti s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj vzhľadom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca. Ďalej uviedol, že bol vykonaný pohovor so starou matkou i rodičmi. Maloleté deti majú vytvorené vhodné podmienky u starej matky pre zdravý psychický a fyzický vývin. Medzi starou matkou a maloletými deťmi je vytvorená silná citová väzba, náhradná osobná starostlivosť riadne plní stanovený účel. Stará matka maloletých detí je evidovaná ako uchádzač

o zamestnanie, poberá podporu v nezamestnanosti vo výške 571,50 € mesačne a vdovský dôchodok vo výške 200,90 € mesačne. Taktiež poberá prídavky na 2 deti spolu v sume 120,- € mesačne, náhradné výživné na obidve deti od otca 60,- € a matky 160,- € mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti spolu 271,20 € mesačne a partner starej matky prispieva na chod domácnosti sumou 200,- € mesačne. Stará matka uviedla, že mesačné výdaje na domácnosť sú nájom vrátane energií 200,- €, telefón internet a TV 50,- €, strava 700,- €, drogéria hygiena 150,- €. Maloletý B. navštevuje základnú školu, v rámci školy sa platí stravné 20,- € mesačne, školský klub 20,- € mesačne. Na začiatku školského roka sa platili jednorazovo pomôcky zošity 15,- €, časopis 10,- €, výtvarná 20,- €, ZRPŠ 50,- €, triedny fond 15,- €, hygiena 25,- €, telesná výchova 80,- €. Priemerné mesačné náklady na maloletého na ošatenie sú 50,- €, lieky 15,- €. Maloletý bol aj na plaveckom výcviku, kde sa platila suma 30,- €. Cez letné prázdniny bol v dennom tábore, ktorý stál 80,- €. Maloletý B. navštevuje materskú školu, kde je stravné spolu s réžiou 28,- € mesačne, ZRPŠ bolo jednorazovo 20,- €, triedny fond 15,- € na pol roka. Priemerné mesačné náklady na ošatenie pre maloletého sú 50,- €, lieky 15,- €. Stará matka bola v lete na dovolenke v Chorvátsku s maloletými deťmi, kde náklady boli 600,- €. Uviedla, že otec sa s maloletými deťmi stretáva nepravidelne, finančne jej prispieva sumou 100,- € mesačne odkedy je nezamestnaná a prispel aj sumou 500,- € na zakúpenie notebooku pre maloleté deti, pričom maloletí majú s otcom vytvorený dobrý vzťah. Matka nedodríava naďalej stanovené termíny stretnutí s maloletými. Otec v rámci pohovoru uviedol, že jeho príjem je okolo 550,- € mesačne, brigádnickou činnosťou si vie privyrobiť okolo 400,- € mesačne. Býva v byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Mesačné náklady sú nájom vrátane energií 320,- €, úver 222,- €, telefón TV a internet 41,- €, strava 150,- €, výživné na maloletých si plní pravidelne 30+10,- €, dlh na výživnom na každé z detí, starej matke prispieva ešte mesačne 100,- € odkedy je nezamestnaná. S maloletými sa stretáva v domácnosti starej matky, alebo ho maloletí chodia navštevovať aj do jeho domácnosti. Matka uviedla, že pracuje v Tlačiarňach BB, mzdu ešte nemá, má prisľúbenú mzdu 6,50 €/hodinu brutto. Vyživovaciu povinnosť si neplní, nakoľko nemala doteraz príjem, má aj exekúciu. Za maloletými chodí v súdom stanovenom termíne, stretnutia prebiehajú za prítomnosti starej matky.

3. Na pojednávaní dňa 06.11.2023 stará matka uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a svojim priateľom. Priateľ je dôchodca, jeho dôchodok je cca 700,- € mesačne, prispieva jej na domácnosť 200,- € mesačne a platí náklady na svoje motorové vozidlo. Maloletý B. má 7 rokov, navštevuje 2. ročník základnej školy, v škole sa stravuje, platí sa tam 1,- € na deň, réžia 9,- € čo je cca 29,- € mesačne, školský klub je 20,- € mesačne, na začiatku roka sa platila ešte suma 10,- € a hygienické potreby boli 15,- €. Na začiatku roka sa platila aj telesná čo bolo na leto aj na zimu cca 80,- €, výtvarná výchova 25,- €, hygienické potreby do školy 15,- €. Učebnice a školské pomôcky boli na začiatku roka 15,- €, časopis bol 10,- €, do školy sa platilo aj ZRPŠ 50,- € na rok a triedny fond 15,- € na pol roka. V rámci školy má maloletý bezplatné krúžky, športový a dramatický. Býva častejšie chorý, hlavne v zime, špecializované ambulancie nenavštevuje žiadne. Užíva len vitamíny B a Askorutín, podporné vitamíny na imunitu, čo je cca 20,- € mesačne. Bol aj v plaveckom tábore, kde sa platila suma 30,- €, v letnom dennom tábore, kde sa platilo 80,- € a tiež v jesennom tábore, kde sa platilo 16,- €. Maloletý B. má 6 rokov, navštevuje materskú školu, je predškolač, má odklad povinnej školskej dochádzky. V rámci materskej školy sa platilo ZRPŠ vo výške 20,- € na rok, triedny fond bol 15,- €, strava sa doplácala 0,80 € na deň + réžia čo je cca 28,- € mesačne. Maloletý nemá žiadny platený krúžok. Navštevuje logopedickú ambulanciu pre zlú výslovnosť. Maloletý užíva taktiež vitamíny ako starší brat, kde sa doplácá cca 20,- € mesačne. Potvrdila, že odkedy je nezamestnaná, otec posielal 100,- € navyše na maloleté deti a na notebook prispel 500,- €. Matka navyše nič neprispela na maloletých. Aktuálne je nezamestnaná, dávka v nezamestnanosti jej bola vypočítaná 19,- € na deň, čo je cca 570,- € mesačne, poberá aj vdovský dôchodok vo výške 200,- € mesačne, prídavky na obidve deti a aj príspevok náhradnej osobnej starostlivosti na obidve deti cca 270,- € mesačne, a náhradné výživné 130,- € na jedno dieťa. Potvrdila, že otec je v kontakte s maloletými zhruba 3-4x do mesiaca, podľa počasia sú spolu vonku alebo v domácnosti. Matka je v kontakte s maloletými nepravidelne. Na prvom informatívnom stretnutí sa s matkou dohodli, že bude chodiť každý druhý piatok, a to párne piatky od 16.00 h do 18.00 h s tým, že už ten prvý piatok matka neprišla a neprišla ani ďalší piatok. Matka chcela prísť za deťmi ten ďalší piatok, kedy deti nemala mať. Poukázala na to, že matka si to musí zaradiť v práci tak, aby mohla za deťmi chodiť kedy má.

4. Otec na pojednávaní navrhol zvýšiť výživné na každé z detí na sumu 40,- € mesačne. Uviedol, že jeho aktuálny príjem do 600,- € mesačne, má aj príjem z brigády cca od 300-500,- € mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť okrem detí nemá. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Vlastní nejaké nehnuteľnosti,

nevie aké sú to, tieto zdedil. Býva v 3-izbovom byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve, býva tam spolu so sestrou, táto mu ale neprispieva na bývanie, nakoľko maloleté deti byvajú v jej izbe u ich mami. Mesačné náklady na bývanie, má na nájom a energie viac ako 300,- €, strava je cca 150,- €, úver je 222,- € mesačne. Výživné si plní v zmysle súdneho rozhodnutia, dával starej matke peniaze navyše každý mesiac. Ako prišla o prácu, dáva jej 100,- € mesačne, taktiež prispel aj na notebook pre maloletého v sume 500,- €. Potvrdil, že je s deťmi v kontakte podľa toho ako sa mu dá podľa práce. S nočným prespatím deti do jeho domácnosti nechodia. Na deti sa pravidelne informuje u starej matky.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že aktuálne je zamestnaná od 12.10.2023, má dohodnutú brigádnicú prácu do 31.12.2023 o čom súdu predložila aj pracovnú zmluvu zo dňa 11.10.2023, kde má dohodnutý príjem 6,50 €/hodinu brutto, robí väčšinou nočné služby, miesto výkonu práce má Tlačiarne BB, výplatu ešte nedostala, nakoľko výplatný termín je k15. dňu. Potvrdila, že aktuálne si neplní vyživovaciu povinnosť, lebo sa jej nedarilo nájsť prácu, nemala z čoho platiť výživné. Vždy keď príde za deťmi urobí nákup, donesie im ovocie. Naposledy bola s deťmi pred 2-3 týždňami. Tie piatky si to musí v práci vybaviť tak, aby mala voľno a nemala nočnú službu, nakoľko aj minulý piatok pracovala. Uviedla, že bude robiť všetko preto, aby sa s deťmi mohla stretávať. Aktuálne býva u známeho, kde prispieva 50,- € mesačne na bývanie, na stravu prispieva 80,- € mesačne, mobil si platí 10,- € mesačne, na hygienu má výdavky cca 50,- € mesačne a cestovné do práce 20,- € mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť okrem detí nemá. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnuťelné veci väčšej hodnoty. Poukázala, že sa bude snažiť dodržiavať styk s deťmi ako si dohodla so starou matkou na informatívnom stretnutí. Je si vedomá, že maloleté deti sú školopovinné.

6. Opatrovník na pojednávaní uviedol, že stará matka zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti v ich najlepšom záujme. V starostlivosti starej matky neboli zistené žiadne nedostatky, je v najlepšom záujme maloletých detí, aby bola otcovi zvýšená vyživovacia povinnosť na maloleté deti. Vzhľadom na uvedené odporučil otca zaviazat' prispievať na výživu maloletých detí podľa jeho možností, schopností a majetkových pomerov s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

7. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/17/2021-256 zo dňa 23.09.2021, právoplatného dňa 26.10.2021, kedy maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletých detí, matka výživným vo výške 80,- € mesačne na každé z detí zvlášť a otec výživným vo výške 30,- € mesačne na každé z detí zvlášť. V tom čase mal maloletý B. 5 rokov, navštevoval materskú školu, bol zdravý, nemal žiadne záujmové platené krúžky. Maloletý B. mal 4 roky navštevoval materskú školu, nemal žiadne záujmové platené krúžky, bol vedený v logopedickej, psychologickej, psychiatrickej ambulancii. Matka v tom čase bola zamestnaná a podľa oznámenia zamestnávateľa jej priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 1.099,19 €. Otec bol po výkone trestu odňatia slobody evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal žiadne štátne sociálne dávky, bol zamestnaný na dohodu, kde mal dohodnutý príjem 4,50 €/hodinu brutto, maximálne mohol odpracovať 40 hodín mesačne. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletých detí nemali. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/114/2023-105 zo dňa 20.09.2023 zastavil konanie o návrhu matky na rozšírenie úpravy styku s maloletými deťmi a o zníženie výživného na maloleté deti zo sumy 80,- € na minimálnu sumu výživného, a to vzhľadom na späťvzatie návrhu matku na informatívnom stretnutí dňa 19.09.2023. Na predmetnom informatívnom stretnutí sa stará matka a matka dohodli, že sa matka bude stretávať s maloletými deťmi každý párnny piatok od 16.00 h do 18.00 h s tým, že tento styk sa bude postupne predlžovať zatiaľ bez nočného prespatia v domácnosti matky. V prípade, že sa styk nebude môcť realizovať z objektívnych dôvodov (napríklad ochorenie matky, detí, starej matky), stará matka a matka sa vedia dohodnúť na náhradnom termíne.

8. Zamestnávateľ otca MD Gastro, s.r.o. uviedol, že otec je zamestnaný ako kuchár od 01.04.2022, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem je 642,77 € mesačne, začal splácať exekučný príkaz v celkovej hodnote 2.911,73 €, jedná sa o prednostnú pohľadávku, kde v mesiaci september 2023 mu bola vykonaná zrážka v sume 246,05 € z príjmu.

9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica uviedol, že otec ani matka nie sú evidovaní ako uchádzač o zamestnanie, nepoberajú žiadnu štátnu sociálnu dávku vyplácanú úradom práce. Stará

matka je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie od 01.09.2023, poberá prídavky na maloletých vo výške 60,- € mesačne na každé z detí. Obidve maloleté deti poberajú náhradné výživné každé z detí za matku v sume 80,- € mesačne, za otca v sume 30,- € mesačne a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 135,60 € každé dieťa.

10. Sociálna poisťovňa uviedla, že ani jeden z rodičov nepoberá žiadne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou. Stará matka poberá vdovský dôchodok vo výške 200,90 € mesačne a dávku v nezamestnanosti aktuálne vo výške 571,50 € mesačne.

11. Matka nie je vlastníkom nehnuteľností na území Slovenskej republiky. Otec je podielovým spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností charakteru- zastavaná plocha a nádvorie, orná pôda, záhrada, v katastrálnom území Nitriansky Hriadok a Šurany a je výlučným vlastníkom bytu v katastrálnom území Sásová. Stará matka je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom viacerých pozemkov v katastrálnom území Sásová a Zaježová.

12. Predchádzajúci zamestnávateľ matky Minutes, s.r.o. uviedol, že matka bola zamestnaná len na dohodu o vykonaní práce od 15.03.2022 do 31.12.2022, pričom nemala z tejto žiadny príjem, neprihlásila sa na žiadne pracovné ponuky. Spoločnosť Boca BB, s.r.o. uviedla, že matka tam bola zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti ako pomocná sila v kuchyni od 22.09.2023 do 08.10.2023, nerozumela si však s kolegami, nechodila do práce, jej čistý príjem bol len 70,15 € za mesiac september 2023.

13. Z matkou predloženej pracovnej zmluvy so spoločnosťou Globex Construct, s.r.o. Revúca vyplýva, že sa jedná o pracovnú zmluvu zo dňa 11.10.2023, ktorá je dohodnutá do 31.12.2023, kde je dohodnutý príjem 6,50 €/hodinu brutto.

14. Lustráciou v bankách (z konania 37P/114/2023) vyplýva, že otec má evidovaný bankový účet v Prima banke Slovensko, a.s. s účtovným zostatkom ku dňu 05.09.2023 vo výške 2.484,63 €, disponibilný zostatok 2.461,65€ na bežnom účte a na ďalšom účte disponibilný zostatok 180,-€. Matka má evidovaný bankový účet v Tatrabanke s účtovným zostatkom ku dňu 05.09.2023 vo výške -59,55 € a na sporiacom účte výška rezervácii 281,85 €, vo VÚB banke účtový zostatok ku dňu 05.09.2023 vo výške -28,28 € na bežnom účte, výška rezervácie 386,85 € a 221,85 € výška rezervácií na sporiacom účte.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotno-právnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť (znižiť, resp. zvýšiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov, a to jednak na strane dieťaťa, ako aj na strane povinného rodiča, alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je

potrebné prihladiť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu doterajšieho rozhodnutia, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu výživovacej povinnosti len vtedy, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia.

20. V danom prípade súd z úradnej povinnosti začal konanie o zvýšenie výživného otca na maloleté deti z dôvodu, že súdom určené výživné otcovi v rámci konania o náhradnej osobnej starostlivosti aktuálne nedosahuje ani zákonom určené minimálne výživné, ktoré je od 01.07.2023 vo výške 36,80 € mesačne na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona (Zákon č. 601/2003 z.z. o životnom minime). Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodnuté pred 2 rokmi, v tom čase maloletý B. navštevoval materskú školu, nemal zvýšené výdavky na krúžky, alebo zdravotnú starostlivosť. Maloletý B. taktiež v tom čase navštevoval materskú školu, na jeho strane súd nemal preukázané zvýšené výdavky na krúžky, už v tom čase však navštevoval viaceré špecializované ambulancie. Matka v tom čase bola zamestnaná podľa oznámenia zamestnávateľa, dosahovala príjem v priemere mesačne v čistom vo výške 1.099,19 €. Otec bol v tom čase po výkone trestu odňatia slobody, bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, dosahoval príjem na základe dohody o vykonaní práce, kde mal dohodnutý príjem 4,50 € na hodinu brutto, mohol odpracovať maximálne 40 hodín mesačne. Otec nepoberal žiadne štátne sociálne dávky. Rodičia inú výživovaciu povinnosť okrem maloletých detí v tom čase nemali.

21. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba 2 rokov, maloletý B. má 7 rokov, navštevuje už 2. ročník základnej školy, v rámci školy navštevuje aj viaceré krúžky, ktoré sú bezplatné. Zvýšené výdavky boli na maloletého v súvislosti s nástupom do základnej školy, zakupovaním školských potrieb, kde sa v škole platí stravné 29,- € mesačne, školský klub 20,- € mesačne na začiatku roka + 10,- € ročný poplatok, hygienické potreby do školského klubu 15,- €, pomôcky na telesnú výchovu 80,- €, výtvarná výchova 25,- €, hygienické potreby v rámci školy 15,- €, učebnice, školské pomôcky, zošity 15,- € na začiatku roka, časopis 10,- €, ZRPŠ sa platilo 50,- €, triedny fond bol 15,- € na pol roka, čo je spolu suma cca 70,- € mesačne. Zvýšené výdavky sú aj na vitamíny na podporu imunity, nakoľko maloletý býva častejšie chorý, čo je cca 20,- € mesačne. Zvýšené výdavky boli aj na voľnočasové aktivity, plavecký kurz 30,- €, letný denný tábor 80,- €, jesenný tábor 16,- €, čo je cca 10,50 € mesačne. Maloletý B. má 6 rokov, navštevuje materskú školu, je predškolač. V materskej škole sa platí poplatok na stravu vrátane réžie 28,- € mesačne, ZRPŠ 20,- € na rok, triedny fond 15,- € na rok, čo je cca 31,- € mesačne. Maloletý nemá žiadny platený záujmový krúžok. Chodí na logopédiu. Taktiež sú u neho zvýšené výdavky na vitamíny z dôvodu oslabenej imunity cca 20,- € mesačne. Na strane maloletých detí súd mal preukázanú zmenu pomerov, nakoľko maloleté deti sú vekovo staršie, plynutím času došlo aj k fyzickému a duševnému vývoju maloletých detí, a teda k zvýšeniu nárokov na ich odôvodnené potreby, od každodenných bežných výdavkov na bývanie, stravu, ošatenie, hygienu, po zvýšené výdavky v súvislosti s plnením si školských predškolských povinností, zdravotnou starostlivosťou, v súvislosti s oslabenou imunitou, častejšou chorobnosťou. Na danom mieste súd poukazuje, že maloletý B. je vekovo starší, prestúpil z materskej školy na základnú školu, čo je v zmysle zaužívanej súdnej praxe a ustálenej judikatúry podstatná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa. Maloletý B. je tiež vekovo starší, naďalej navštevuje materskú školu, je už ale predškolač, nakoľko má odklad povinnej školskej dochádzky, preto nenastúpil do 1. ročníka základnej školy. Na jeho strane sú však taktiež zvýšené výdavky súvisiace so zdravotnou starostlivosťou a častejšou chorobnosťou. Súd v danom prípade prihliadol aj na ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré obsahuje tzv. valorizačnú klauzulu, ktorá sama o sebe môže byť dôvodom na zvýšenie výživného, kedy v zmysle tohto ustanovenia súd vždy prihliadne aj na vývoj životných nákladov. Vzhľadom na uvedené má súd preukázanú zmenu pomerov na strane maloletých detí.

22. Súd mal taktiež preukázanú zmenu pomerov aj na strane otca, nakoľko otec je už aktuálne zamestnaný, jeho príjem podľa oznámenia zamestnávateľa je vo výške 642,77 € mesačne. Otec sám uviedol, že si navyše vie brigádnicke privyrobiť od 300-500,- € mesačne, jeho príjem sa teda od posledného rozhodovania o výživnom zvýšil o cca 900,- € mesačne (4,50 € na h x 40h/ mesačne = 180,- €/ brutto mesačne). Otec nemá žiadne zdravotné obmedzenia ani invaliditu, nepribudla mu ani ďalšia výživovacia povinnosť. Otec je podielovým spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností v katastrálnom území Šurany, Nitriansky Hrádok a výlučným vlastníkom bytu, v ktorom býva. Vzhľadom ku všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam má súd za to, že došlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, ako aj otca, ktorý vyžaduje novú úpravu výšky výživného zo strany otca na maloleté deti.

23. Pri určovaní samotnej výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj z možností, schopností, majetkových pomerov povinného rodiča, v danom prípade otca. Na danom mieste súd poukazuje, že nerozhodoval o zvýšení výživného zo strany matky na maloleté deti, nakoľko vyživovaciu povinnosť určenú matke na maloleté deti v rámci konania o náhradnej osobnej starostlivosti, a to na každé z detí v sume 80,- € mesačne, považuje súd za primeranú vzhľadom k potrebám detí, ako aj aktuálnym finančným možnostiam matky. Na základe preukázanej zmeny pomerov na strane maloletých detí, ktorá súvisí s ich vekom, rastom i zdravotným stavom, súd považoval za odôvodnené výdavky maloletých detí tie, ktoré uvádzala stará matka. Na danom mieste súd poukazuje, že otec tieto výdavky na maloleté deti žiadnym spôsobom nerozporoval. Súd taktiež prihliadal na skutočnosť, že otec prispieval aj nad rámec výživného na maloleté deti, a to od septembra 2023 sumou 100,- € z dôvodu, že stará matka zostala nezamestnaná a taktiež prispel na nákup notebooku sumou 500,- €. Súd na strane otca tak má preukázané, že je v jeho aktuálnych finančných možnostiach prispievať zvýšeným výživným na maloleté deti po 80,- € mesačne na každé z detí, nakoľko sa jedná o sumu, ktorou otec prispieva aj v súčasnosti na výživu detí, a to 30,- € určená suma výživného na každé z detí súdnym rozhodnutím, spolu 60,- € a od septembra otec dobrovoľne prispieva aj sumou 100,- € mesačne, t.j. po 50,- € na každé z detí, priamo k rukám starej matky.

24. Zároveň pri určovaní sumy zvýšeného výživného súd vychádzal zo sumy výživného, ktorá bola určená matke v rámci konania o náhradnej osobnej starostlivosti, kedy v tom čase príjem matky bol zhruba na rovnakej úrovni ako je aj aktuálny príjem otca, t. j. cca suma 1.000,- € mesačne v čistom. Súd má za to, že je v možnostiach otca prispievať sumou 80,- € mesačne na každé z detí bez ohrozenia jeho základných životných potrieb po odrátaní aj ním uvádzaných jeho mesačných výdavkov, kedy mu ostáva suma cca 370,- € mesačne (strava 150,- €, nájom energie 300,- €, úver 222,- €). Na danom mieste súd poukazuje, že takto určené výživné predstavuje zhruba 8 % z jeho priemerného čistého mesačného príjmu (cca 1.042,- € mesačne (príjem zo zamestnania 642,77 € + i z brigády cca v priemere 400,- €)). Súd dáva do pozornosti otca skutočnosť vyplývajúcu z ustálenej judikatúry, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami otca, pričom na danom mieste súd poukazuje, že v prvom rade má byť uhradené výživné na maloleté deti a až potom môže otec ako povinný rodič na výživné uhrádzať svoje každodenné bežné potreby. V súlade s vyššie uvedenými kritériami potom súd otcovi zvýšil výživné na maloletého B. zo sumy 30,- € na sumu 80,- € mesačne a maloletého B. zo sumy 30,- € na sumu 80,- € mesačne, nakoľko tieto považoval za primerané vzhľadom aj na súčasné odôvodnené potreby maloletých detí, keď súd bral do úvahy aj príspevky v náhradnej osobnej starostlivosti vyplácané starej matke, ako i celkové príjmové a majetkové možnosti otca.

25. Počiatok určenia výživného súd určil od mesiaca, v ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia o zvýšení výživného, teda od 01.11.2023, pričom súd prihliadal na to, že k zmene výšky minimálneho výživného došlo už od 01.07.2023, avšak otec sa podieľal aj nad rámec poskytovania výživného určeného súdnym rozhodnutím na maloleté deti, prispievaním financií priamo do rúk starej matky i zakúpením notebooku.

26. Keďže súd zvýšil výživné otcovi na maloleté deti, týmto zároveň došlo k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy určené výživné na maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32P/17/2021-256 zo dňa 23.09.2021.

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

28. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa stará matka, matka i opatrovník maloletých detí vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).